

LESNÍCKE ŠTÚDIE

FRANTIŠEK PAPÁNEK

**TEÓRIA A PRAX
FUNKČNE INTEGROVANÉHO
LESNÉHO HOSPODÁRSTVA**

1978

29

Prof. JUDr. Ing. dr. FRANTIŠEK PAPÁNEK

**TEÓRIA A PRAX
FUNKČNE INTEGROVANÉHO
LESNÉHO HOSPODÁRSTVA**

1978

VYDALA PRÍRODA, VYDAVATEĽSTVO KNÍH A ČASOPISOV, N. P., BRATISLAVA
PRE VÝSKUMNÝ ÚSTAV LESNÉHO HOSPODÁRSTVA VO ZVOLENE

Príhovor

Odovzdávam rukopis tejto knihy do tlače nie bez rozpakov. To, čo v nej predkladám verejnosti, je nové, málo prebádané teoreticky a ešte menej overené praxou, slovom nie dost vyzreté. Zaoberám sa otázkami funkčne integrovaného lesného hospodárstva od roku 1971, ale mám dojem, že ako práca pokračuje, pribúda viac problémov ako riešení. V súčasnej etape nášho poznania ťažko rozhodnúť, či naše vedomosti o funkciách lesa majú ešte medzery, alebo naopak, či naše vedomosti v tomto smere sú len medzerami v našej nevedomosti. V každom prípade je isté, že výskum problémov spojených s uplatnením všeužitočných funkcií lesa nie je ešte zďaleka uzavretý a pokračujem v ňom aj v šiestej päťročnici. Keď sa vydáva kniha, má obsahovať poznatky preverené, uznávané, nepochybné. Z tohto hľadiska by som najradšej nechal ležať rukopis knihy v zásuvke ešte niekoľko rokov. Lebo len ten rukopis, ktový obsahuje už vykryštalizovanú teóriu a ustálenú prax, splňa métu relatívnej dokonalosti, po ktorej túži každý autor.

Ale je tu ešte hľadisko druhé, ktoré hovorí, že uverejnenie uceleného pohľadu na problémy funkčne integrovaného lesného hospodárstva sotva znesie ďalší odklad. Žijeme v čase prevratných zmien, ktoré sa lesného hospodárstva hlboko dotýkajú a stavajú ho do neobyčajne zložitej, ťažkej a zodpovednej situácie. Pri známej tendencii teórie oneskorovať sa za životom je tu nebezpečenstvo živelného vývoja a lesnícka prax, ak jej teória nepríde včas na pomoc, môže blúdiť a upadnúť do omylov a chýb. Lesné hospodárstvo sa orientuje novým smerom zatiaľ len váhavo, lebo mnohé otázky nie sú dostatočne objasnené a chýba pevná teoretická koncepcia, ktorá by uľahčila riešenie problémov. V tejto situácii môže byť pre lesnícku verejnosť zaujímavý čo len pokus o teoretické objasnenie nových momentov v lesnom hospodárstve a menovite v hospodárskej úprave lesov, lebo „kto rýchle dáva, dvakrát dáva“.

Termín „funkčne integrované lesné hospodárstvo“ som použil prvý raz v r. 1971 v referáte „Nový prístup k hospodárskemu určeniu lesov — funkčne integrované lesné hospodárstvo“ prednesenom na konferencii VÚLHM v Prahe „Lesy a lesné hospodárstvo v rozvoji súčasnej spoločnosti“. Termín sa rýchle ujal a v súčasnosti už hrozí nebezpečenstvo, že jeho užívanie sa stane módou. Môže sa stať, že za „integrované hospodárstvo“ sa bude označovať aj také lesné hospodárstvo, ktoré spája viac funkcií lesa do viacúčelového lesného hospodárstva bez integrácie funkcií, t. j. bez ich dokázateľne optimálneho sklbenia, ba dokonca také hospodárenie, ktoré neslúži na česť nášho lesníctva. Preto považujem za užitočné objasniť v tejto práci podrobnejšie, čo pod týmto termínom rozumiem. Čím ľúbivejšie je nejaké heslo, čím módnejšou je nejaká koncepcia hospodárenia v lese a čím viac dostáva punc oficiálnej politiky nadriadených orgánov, tým väčšie je nebezpečenstvo deformácie pojmu, tým skôr sa týmto termínom bude maskovať hocijaké hospodárenie v lese, a tým naliehavejšie je jasné formulovanie tejto koncepcie a stanovenie deliacej čiary, čo je a čo nie je funkčne integrované lesné hospodárstvo.

Predkladaná práca obsahuje hlavné výsledky výskumu dosiahnuté v rokoch 1971—1976 pri riešení komplexnej rajonizácie lesov ČSSR podľa ich funkcií a s ňou spojeného ocenenia všeužitočných funkcií lesa. Niektoré čiastkové výsledky tohto výskumu prevzal už počas riešenia úlohy Ústav pre hospodársku úpravu lesov vo Zvolene a jeho pracovníci ich začali overovať v prieskume tvorby a ochrany prírodného prostredia. Ťažkosť je v tom, že výskumná úloha sa